

Експертний висновок
на електронну версію оригінал-макета підручника
«Геометрія» підручник для 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів
(автори М.І. Бурда, Н. А. Тарасенкова)

1. Відповідність вимогам навчальної програми.

Зміст навчального матеріалу даного підручника повно і вичерпно реалізує змістове наповнення навчальної програми з геометрії 7 класу Навчальної програми з математики для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів за новим Державним стандартом базової і повної середньої освіти. Теоретичний та практичний матеріал підручника орієнтований на виконання Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів 7-х класів з геометрії. Даний підручник надає реальні можливості забезпечити вимоги навчальної програми.

2. Чіткість структурування навчального матеріалу у змісті оригінал-макету.

Підручник вирізняється чітким структуруванням викладу навчального матеріалу. При цьому доцільно реалізуються внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки.

У підручнику дидактично виправдане структурування змісту за розділами та за параграфами. Кожний параграф містить логічне викладення теоретичного матеріалу за алгоритмом: введення поняття, означення, властивостей та їх доведення, наслідки та матеріал для допитливих «Дізнайтеся більше». Вдалим є супровід теоретичного матеріалу чіткими геометричними рисунками, які розміщено поруч із текстом. Додатковий матеріал для допитливих є доцільним за змістом і оптимальним за об'ємом. Виокремлені запитання «Пригадайте головне» для самоконтролю стануть логічним завершенням вивчення теоретичного матеріалу. Заслугує на увагу і розміщення в текстах зразків виконання геометричних побудов за допомогою креслярських інструментів та зразків виконання завдань. У логічній послідовності розміщено і задачі та вправи: підготовчі, середнього рівня складності, достатнього і високого рівнів складності та на застосування сформованих компетентностей «Застосуйте на практиці».

3. Технічні засоби полегшення користування підручником.

Для ефективного користування підручником автори використовують такі технічні засоби, як:

- анотація до кожного розділу;
- виокремлення головного в кожному розділі подано в таблицях, розміщених в кінці підручника, що створює своєрідний довідник;
- таблиця змісту;
- предметний покажчик;
- відповіді і вказівки;
- система графічних позначень «Прочитайте», «Поміркуйте», «Запам'ятайте», «Як записати», «Як діяти», «Типові задачі»;
- виділення кольором і рамками означень і формулювань теорем.

4. Наукова коректність змісту, повнота розкриття основних положень, використання сучасної загальноприйнятої наукової термінології.

Викладена у підручника інформація відповідає положенням сучасної науки, загальноприйнятим науковим означенням, формулюванням та символам і позначенням. Сутність об'єктів вивчення та взаємозв'язків між ними розкривається повно і відповідно до вікових можливостей учнів.

5. Практична спрямованість навчального матеріалу, зв'язок його з життям.

Практичному спрямуванню змісту підручника сприяє введення практичних завдань моделювання вимірювань і побудов на місцевості. За підручником учні можуть познайомитись із способами геометричних побудов на місцевості, з технічними приладами, що при цьому використовуються. Історичні довідки сприяють формуванню в учнів світогляду та представленню науки геометрії в розвитку.

6. Можливості підручника для забезпечення диференційованого підходу до навчання.

У підручнику основний текст навчального матеріалу подано так, що вчитель має можливість організувати його засвоєння учнями з різним рівнем знань і умінь. До кожного розділу розроблено блок «Перевірте, як засвоїли матеріал розділу», який складається із контрольних запитань та тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді із наданих чотирьох, що допоможе учителю організувати урок повторення та систематизації знань учнів, а учням підготуватись до контрольної роботи. Сприяє забезпеченню диференціації підходу до навчання і розроблена авторами система завдань, запитань, вправ, задач: задачі, які можна розв'язати за зразком; задачі всіх рівнів складності; задачі для повторення, подані в кінці підручника до кожного розділу; практичні завдання. Додаткові можливості для організації роботи надають розроблені авторами завдання із заповненням порожніх клітин таблиць. Отже, учителю надається достатній об'єм навчального матеріалу для здійснення диференційованого навчання, ефективної організації навчальної діяльності учнів з різними здібностями і навчальними можливостями.

7. Відповідність змістового наповнення оригінал-макету віковим особливостям учнів.

Змістове наповнення підручника доступне для розуміння учнем його сутності, ілюструється достатньою кількістю прикладів, геометричних малюнків, фото доброї якості, що дозволить учням успішно самостійно користуватися ним.

8. Мова викладу навчального матеріалу в оригінал-макеті підручника.

Підручник написано зрозумілою для учнів математичною мовою і відповідає нормам літературної мови. Речення будуються з належною довжиною речень, доступністю їх лексичного наповнення. Це сприяє чіткості формулювань висновків, правил і визначень, побудови текстів.

Тексти підручника поєднують ознаки наукового і науково-популярного стилів, містять інформаційний та емоційно-ціннісний компоненти змісту.

Тексти підручника діалогічні, тому сприяють залученню школярів до активної роботи з навчальним матеріалом і спонукають до власних суджень, висновків, міркувань, навчають культурі математичної мови.

9. Реалізація у змісті оригінал-макету підручника виховних можливостей навчального предмета.

Навчальний зміст оригінал-макету не повною мірою реалізує виховні можливості для позитивного впливу на формування почуття патріотизму, національної самосвідомості, гуманістичних цінностей, життєвих пріоритетів, інших моральних якостей особистості. Але вчителю не буде складно самостійно підготувати відповідні матеріали, урахувавши індивідуальні особливості класу.

10. Українознавче наповнення змісту оригінал-макету підручника.

Підручник містить інформацію про вчених-геометрів, які народились в Україні. Пропонуються практичні завдання за допомогою фотографій українських краєвидів, що надає можливість учителю розширити інформацію і використати для виховання почуття любові до рідного краю.

11. Мотивація навчальної діяльності учнів, розвиток інтересу до навчального предмета засобами, запропонованими в оригінал-макеті.

У підручнику достатньо матеріалів, які знайомлять учнів на доступному рівні зі сферами практичного застосування отриманих знань. Практичні завдання, що пропонуються підручником носять проблемно-пошуковий характер. Завдання на моделювання життєвих ситуацій цікаві учням, формують у них геометричні представлення та творчий підхід до вивчення предмету. Запропоновані матеріали можуть бути ефективно використаними учителем для мотивації навчальної діяльності учнів і спонукання до самоосвіти.

12. Дидактична доцільність системи завдань, поданих в оригінал-макеті підручника.

Уміщені в оригінал-макеті навчальні матеріали утворюють дидактично доцільну систему. Запитання, вправи, задачі, практичні завдання забезпечують передбачені навчальною програмою освітні результати, надають можливість для здійснення диференційованого навчання. У підручнику раціонально поєднуються завдання репродуктивного і творчого характеру для розвитку умінь вчитися. Навчальний матеріал кожного розділу містить завдання на актуалізацію навчального досвіду, супроводження засвоєння нового матеріалу, первинне застосування і закріплення нової інформації, систематизації вивченого, виявлення результатів навчання.

13. Можливості підручника для здійснення учнями самостійної навчальної діяльності.

Змістове наповнення і використані прийоми підручника забезпечують можливості для здійснення учнями ефективної самостійної навчальної діяльності. Тексти підручника містять поради учням, як працювати з підручником; користуватися рубриками, що допомагають орієнтуватися у

змісті; як читати алгоритмічні приписи щодо виконання певних операцій, дій, пам'яток, інструкцій. Наявність достатньої кількості зразків виконання завдань різних типів; завдань для самоконтролю рівня досягнутих навчальних результатів, узагальнюючих таблиць тощо.

14. Логіка розміщення та використання ілюстративного матеріалу як самостійного або додаткового джерела інформації.

Використані в підручнику графічні матеріали коректні і раціональні, відповідають змісту, реалізують свої дидактичні функції. Можуть використовуватись для самостійного або додаткового навчання.

Висновок:

«Підручник може використовуватися у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів».

Методист методичного центру
управління освіти адміністрації
Київського району Харківської міської ради,
вчитель-методист

 Т.М. Сипченко

19.02.2015

Підпис методиста Сипченко Т.М. засвідчую
Начальник управління освіти

 Г.В. Куценко